

[Lars M. Olsen.]

Men nu kunstnernes kritik. Der er naturligvis det rigtige i kritikken, at museet næppe får fat i de billeder fra Willumsens yngre år, som museer i ind- og udland har erhvervet. Derimod er der vel en hel del, som taler for, at en række betydelige arbejder i privat eje efterhånden må kunne erhverves. Med hensyn til den gamle samling er der naturligvis visse, måske endda mange effekter, som ikke bør ophænges, men Willumsen har jo som bekendt givet sit minde til, at den bestyrelse, der til sin tid nedsættes, skal have ret til at udskyde, hvad man ikke måtte finde egnet til ophængning. Forøvrigt finder vi jo på Thorvaldsens museum visse af hans effekter; meget ofte bidrager sådanne ting til at belyse sider af den pågældende kunstners personlighed og kan således både historisk og på anden måde være af ikke ringe værdi.

For fuldstændighedens skyld må man også nævne den modaktion over for den førstnævnte kritik, der fra visse kunstners side er rejst; de pågældende, der bl. a. tæller tre museumsdirektører og fire akademi-professorer, betragter det i den henvendelse, der findes omdelt på vore borde, som noget af en national opgave at rejse Willumsen dette minde. Jeg tror, betragtningen er rigtig. Willumsen har for Danmark betydet det samme som Edvard Munch for Norge. Vi har simpelthen ikke råd til at afslå Willumsens gave. Mange — måske for mange — af vor tids kunstnere vil næppe blive husket om hundrede år; Willumsens navn vil sikkert danne undtagelse.

På mit partis vegne kan jeg slutte mig til det forelagte lovforslag.

Inger Gautier Schmit: Om Willumsens kunst kan man vist bruge det gamle ord, at smag og behag er forskellig. Det tror jeg er den almindelige opfattelse i de forskellige politiske grupper, og da dette spørgsmål intet har med politik at gøre, synes jeg, vi må bedømme det ud fra helt andre synspunkter. Det er meget længe siden, synes jeg, at vi på rigsdagen i anledning af en sag som Willumsens tilbud om at skænke Danmark eller København sin kunstsamling har modtaget en sådan masse protester og anbefalende skrivelser; jeg mindes ikke noget tilfælde, hvor så mange penne har været i virksomhed som her, hvor der tales for og imod Willumsen og hans kunst og hans værkers anbringelse i et særligt museum. Der er i og for sig ikke noget forbavsende heri, for Willumsen er en så ejendommelig kunstner, en så alsidig kunstner, en så særpræget

kunstner, at der ganske naturligt må være en mængde mennesker, som absolut ikke kan fordrage hans kunst og slet ikke forstå den og derfor synes, det er ganske urimeligt, at disse kunstværker skal have deres eget kunsthuse i København. Sådanne findes også indenfor den gruppe, jeg er talsmand for, men den overvejende del af vor gruppe mener alligevel, at Willumsens kunst er så værdifuld, så egenartet, at den vil bidrage til at give vor hovedstad et yderligere plus foruden de smukke kunstsamlinger, vi i forvejen har, således at de fleste indenfor vor gruppe vil stemme for ministerens forslag.

Når jeg skulle sige noget om Willumsens kunst, vil jeg blot sige, at den er så overordentlig alsidig, hvad også den ærede tidligere taler var inde på. Willumsen har brudt sig sine egne veje; han har levet en del af sit liv i udlandet, og hans kunst er præget deraf. Willumsens navn kendes ikke alene i Danmark, ikke alene i Norden, men udover Nordens grænser. Nu er vi et lille land, vi er 4 mill. mennesker, og Danmarks navn er ikke særlig kendt på det kunstneriske område; kun ganske få af vore kunstnere er kendt. H. C. Andersen er kendt i den ganske verden, han er universel; Thorvaldsen og hans statuer i Rom og andre steder er kendt og beundret, og hans samling herhjemme er noget af det fineste, vi kan fremvise. Men Willumsens navn er også kendt udover landets grænser, og når vi har så få kendte navne i den internationale verden på kunstens område, synes jeg, det ville være rimeligt, at vi bygger et hus for denne kunstsamling her i København.

Nu er det jo så heldigt, at stat og kommune er kommet overens med hensyn til opførelsen af museet og med hensyn til at fordele de årlige driftsudgifter derved. Det kan jeg kun glæde mig over. Måske skulle København have påtaget sig en lidt større procentdel af de årlige driftsudgifter; det er jo dog i første linie København, som kommer til at profitere af dette museums oprettelse her i hovedstaden. Men det er måske vanskeligt at få dette forhold ændret på dette tidspunkt, ellers ville jeg synes, at det havde været rimeligt.

Kunsten er jo en vidunderlig gave til menneskeheden, men det gælder om kunsten, at den skal tilegnes af menneskene, ellers bliver den en død værdi. Hvis digterens værk ikke bliver læst og bogen står på hylde, har den ikke værdi for den, der ejer bogen; hvis noderne kun ligger på nodehylde og ikke bliver spillet, har de ingen værdi. Sådan kan man blive ved at nævne de forskellige kunstarter. De skal tilegnes, et folk